

Банкір

Еміль Верхарн

Переклад: Микола Терещенко

Сидить він згорблений, похмурий та суворий,
В потертім кріслі, за важким столом,
І дрібно пише він розгонистим пером;
Але його думки — вони спішають за море.

Встають перед очима Капуя, Цейлон і Ява,
Індійський океан, де безліч кораблів
Спішають до східних, західних, південних берегів,
І повертаються у затишну, спокійну гавань.

Он — станції, що він поставив у пустелях,
І рейки, що недавно він провів
У край, де ладаном курить серед ебенових гаїв,
Де тільки сонце світить на високих скелях,

Ось — цілий край залізних руд,
І цілий ряд його джерел нафтових,
І божевільний гам його контор торгових,
Що всіх хвилюють, кров із серця п'ють;

І вся Європа під його рукою;
Він може враз змінить пустий закон,
Піднять повстання, повалити трон
І повести народи за собою;

І війни, повні вбивств, каліцтв, одчаю,
Провадить він, єдиний справжній цар,
Зубами мертвих цифр, страшних примар,
Кривавий вузол раптом розриває.

В потертім кріслі, вицвілім, похилім,
Він занотовує свій присуд у дрібних рядках,
І вирішає долю царств, де трубить білий жах.
Він владно править світом цілим!

О, золото, що в підступах щоденних
Він сіє у містах багатих і злиденних,
У селах, повних праці й сліз,
В повітрі, в сонячному сяйві, — скрізь!
О, злото, що людей п'янить,
О, золото, що будить хіть.
О, золото блискуче,
О, золото, що пестить, мучить,
О, золото, що п'є земля,
Заливши ним свої поля;
О, злото, заздрісне, закаляне в болото,
Кусок надій і сонця — злото!

Що в нього є, не знає він,
Хоч, може, десь на безліч гін
Стоїть гора з монет дзвінких;
Холодним розумом він лічить їх.
І, щоб ніколи не скорбіти,
Він з радістю б віддав буденним небесам
На вічну охорону свій безмірний крам,
Усі багатства світу.
Юрба скоряється йому і шле прокльон.
І заздрить золоту: воно мов сон.
Всесвітня ненажерливість, жага непереможна,
Спалила душі всіх, його ж душа — порожня.
В його коморах хліба досить,
І люд жебрачить, молить, просить.
Якщо ж його обдурить він, дурного,
Той завтра знов стоїть біля порога.
Немов бурхливий вир,
Що все зриває з гір,
Він котить без упину
(Каміння, листя, сміття і рослину)
Майно, багатства й копійки,
Що заробляли кров'ю бідаки,
На фабриках, на хуторах,
В майстернях, у полях.

Так, подолавши царства, землю й море,
Він їхню долю держить у своїх руках
І, сидячи в потертім кріслі, згорблений, суворий.

Слідкує поглядом своїм по всіх краях.